

Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ!

✘ **Το 1989** γεννήθηκε η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Convention on the Rights of the Child).

Η Σύμβαση είναι μια διεθνής συνθήκη ανθρωπίνων δικαιωμάτων που λέει πως όλα τα παιδιά γεννιούνται με βασικές ελευθερίες και δικαιώματα.

Μια τέτοια συνθήκη αποτελεί μια συμφωνία μεταξύ ανθρώπων ή κρατών όπου όλοι συμφωνούν να υπακούουν στον ίδιο νόμο. Η Σύμβαση καθορίζει το εύρος των δικαιωμάτων τα οποία οφείλουν να απολαμβάνουν τα παιδιά οπουδήποτε. Θέτει τις βασικές προϋποθέσεις για την ευημερία των παιδιών στα διάφορα στάδια της ανάπτυξής τους και είναι ο πρώτος παγκόσμιος, νομικά δεσμευτικός, κώδικας δικαιωμάτων των παιδιών στην ιστορία.

Η UNICEF καθοδηγείται από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και αγωνίζεται να καταστήσει τα δικαιώματα των παιδιών ως αταλάντευτες ηθικές αρχές και διεθνές πρότυπο συμπεριφοράς.

Σήμερα ζούμε σε ένα κόσμο όπου σχεδόν όλοι συμφωνούν πως οποιοσδήποτε κάτω των 18 ετών είναι παιδί και έχει δικαίωμα σε ειδική φροντίδα και προστασία. Όμως, κάτι τέτοιο δεν συνέβαινε και στο παρελθόν. Μόνο μετά την 20η Νοεμβρίου του 1989 όταν η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών υιοθέτησε τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, άρχισε η ανθρωπότητα να επωφελείται από μια δέσμη δικαιωμάτων για όλα τα παιδιά και τους νέους.

Σήμερα, 193 χώρες έχουν επικυρώσει τη Σύμβαση. Στην πραγματικότητα, μόνο δύο χώρες στον κόσμο – Η Σομαλία και οι Ηνωμένες Πολιτείες – δεν έχουν δώσει στη Σύμβαση νομική ισχύ, αν και οι δύο την έχουν υπογράψει.

Μάθε για τη Σύμβαση

Γνώρισε τα Δικαιώματά σου

Η Σύμβαση είναι η πιο ευρέως αποδεκτή συμφωνία ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον κόσμο. Περιγράφει τα δικαιώματά σου και το πως αυτά πρέπει να τηρούνται στα 54 της άρθρα, καθώς και σε δύο μεταγενέστερα προαιρετικά πρωτόκολλα.

Η Σύμβαση καθορίζει με σαφήνεια πως οι γονείς έχουν τον πιο σημαντικό ρόλο στην ανατροφή των παιδιών.

Στο κείμενό της ενθαρρύνει τους γονείς να αντιμετωπίζουν τα ζητήματα δικαιωμάτων με τα παιδιά τους “με τρόπο που ανταποκρίνεται στην ανάπτυξη των ικανοτήτων του” (άρθρο 5). Οι γονείς, που γνωρίζουν και διαισθάνονται το επίπεδο ανάπτυξης του παιδιού τους, θα το κάνουν αυτό με φυσικό τρόπο. Τα θέματα που συζητούν, ο τρόπος με τον οποίο απαντούν σε ερωτήσεις και οι πειθαρχικές μέθοδοι που χρησιμοποιούν, θα διαφέρουν ανάλογα με το αν το παιδί είναι 3, 9 ή 16 ετών.

Η Σύμβαση δηλώνει πως οποιοσδήποτε κάτω των 18 ετών (ο ορισμός του παιδιού), ανεξαρτήτως φύλου, καταγωγής, θρησκείας ή πιθανής αναπηρίας, χρειάζεται ειδική φροντίδα και προστασία επειδή τα παιδιά είναι συχνά τα περισσότερο ευάλωτα άτομα.

Είστε εκπαιδευτικός, γονιός, επιμορφωτής και θέλετε να μάθετε περισσότερα για τα δικαιώματα των παιδιών;

Δείτε το αντίστοιχο εκπαιδευτικό υλικό και ζητήστε αυτό που χρειάζεστε

Μάθετε για τα εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιούνται σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και προωθούν τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού:

Τα Παιδιά Γράφουν & Ζωγραφίζουν τα Δικαιώματά τους

Σχολεία Υπερασπιστές των Παιδιών

Οι Βασικές Αρχές της Σύμβασης

Παρότι η Σύμβαση έχει συνολικά 54 άρθρα, διέπεται από τέσσερις θεμελιώδεις αρχές:

- **Μη-Διάκριση** (άρθρο 2): Δεν πρέπει ούτε να επωφελείσαι, ούτε να υποφέρεις εξ' αιτίας φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, ή εθνικής, κοινωνικής ή εθνοτικής καταγωγής, ή εξ' αιτίας οποιασδήποτε πολιτικής ή άλλης θέσης, εξ' αιτίας της κοινωνικής σου θέσης ή της περιουσίας ή της οικογένειας στην οποία γεννήθηκες, ή επειδή έχεις κάποια αναπηρία.
- **Το Καλύτερο Συμφέρον του Παιδιού** (άρθρο 3): Νόμοι και δράσεις που επηρεάζουν παιδιά πρέπει να θέτουν προτεραιότητα στο τι είναι το καλύτερο για σένα και να σε ωφελούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.
- **Επιβίωση, Ανάπτυξη και Προστασία** (άρθρο 6): Οι αρχές στη χώρα σου πρέπει να σε προστατεύουν και να βοηθούν ώστε να εξασφαλισθεί η ολοκληρωμένη ανάπτυξή σου – φυσική, πνευματική, ηθική και κοινωνική.
- **Συμμετοχή** (άρθρο 12): Έχεις το δικαίωμα να εκφράζεις τη γνώμη σου για τις αποφάσεις που αφορούν τη ζωή σου και οι απόψεις σου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.

Μάθε τη Σύμβαση με απλά λόγια!

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Έκδοση φιλική προς τα παιδιά

– για το επίσημο κείμενο της Σύμβασης κάντε κλικ εδώ –

Αυτά είναι τα δικαιώματά σου!

Αν δεν τα γνωρίζεις, δεν θα ξέρεις ότι παραβιάζονται, γι' αυτό άρχισε να ερευνάς!

ΑΡΘΡΟ 1

Καθένας κάτω των 18 έχει αυτά τα δικαιώματα.

ΑΡΘΡΟ 2

Όλα τα παιδιά έχουν αυτά τα δικαιώματα, ανεξάρτητα από το ποιά είναι, που ζουν, τι κάνουν οι γονείς τους, τι γλώσσα μιλάνε, ποιά είναι η θρησκεία τους, αν είναι αγόρια ή κορίτσια, ποιές

είναι οι παραδόσεις τους, αν έχουν κάποια αναπηρία, αν είναι πλούσια ή φτωχά. Κανένα παιδί δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται άδικα για κανένα λόγο.

ΑΡΘΡΟ 3

Όλοι οι ενήλικες πρέπει να κάνουν αυτό που είναι καλύτερο για σένα. Όταν οι μεγάλοι παίρνουν αποφάσεις, πρέπει να σκέφτονται τι συνέπειες θα έχουν αυτές τους οι αποφάσεις για τα παιδιά.

ΑΡΘΡΟ 4

Το κράτος έχει ευθύνη να εξασφαλίσει πως τα δικαιώματά σου προστατεύονται. Πρέπει να βοηθήσει την οικογένειά σου να προστατεύει τα δικαιώματά σου και να δημιουργήσει ένα περιβάλλον όπου θα μπορείς να μεγαλώσεις και να αναπτυχθείς πλήρως.

ΑΡΘΡΟ 5

Η οικογένειά σου έχει την ευθύνη να σε βοηθήσει να μάθεις να ασκείς τα δικαιώματά σου και να εξασφαλίσει πως τα δικαιώματά σου προστατεύονται.

ΑΡΘΡΟ 6

Έχεις δικαίωμα στη ζωή.

ΑΡΘΡΟ 7

Έχεις δικαίωμα να έχεις ένα όνομα και αυτό πρέπει να αναγνωρίζεται επίσημα από το κράτος. Έχεις δικαίωμα σε μια εθνικότητα (να ανήκεις σε μια χώρα).

ΑΡΘΡΟ 8

Έχεις δικαίωμα σε μια ταυτότητα – ένα επίσημο αρχείο του ποιός/α είσαι. Κανείς δεν πρέπει να στο στερήσει αυτό.

ΑΡΘΡΟ 9

Έχεις το δικαίωμα να μένεις με τους γονείς (ή γονέα) σου, εκτός και αν αυτό είναι κακό για σένα. Έχεις το δικαίωμα να ζεις με μια οικογένεια που νοιάζεται για σένα.

ΑΡΘΡΟ 10

Αν ζεις σε διαφορετική χώρα από αυτή που μένουν οι γονείς σου, έχεις το δικαίωμα να είστε μαζί στο ίδιο μέρος.

ΑΡΘΡΟ 11

Έχεις το δικαίωμα να προστατεύεσαι από απαγωγή.

ΑΡΘΡΟ 12

Έχεις το δικαίωμα να πεις τη γνώμη σου και οι μεγάλοι να την ακούν και να την παίρνουν σοβαρά.

ΑΡΘΡΟ 13

Έχεις το δικαίωμα να ανακαλύπτεις πράγματα και να μοιράζεσαι τις σκέψεις σου με άλλους, μιλώντας, ζωγραφίζοντας, γράφοντας ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο εκτός και αν αυτός βλάπτει ή προσβάλλει άλλους ανθρώπους.

ΑΡΘΡΟ 14

Έχεις το δικαίωμα να επιλέξεις τη δική σου θρησκεία και τα πιστεύω. Οι γονείς σου θα πρέπει να σε βοηθήσουν να αποφασίσεις τι είναι σωστό και τι λάθος και ποιό είναι το καλύτερο για σένα.

ΑΡΘΡΟ 15

Έχεις το δικαίωμα να διαλέξεις τους φίλους σου και να συμμετέχεις ή να φτιάξεις ομάδες, φτάνει αυτό να μην βλάπτει άλλους.

ΑΡΘΡΟ 16

Έχεις δικαίωμα σεβασμού στην ιδιωτική σου ζωή.

ΑΡΘΡΟ 17

Έχεις το δικαίωμα να λαμβάνεις πληροφορίες που είναι σημαντικές για την ευημερία σου, από το ραδιόφωνο, τις εφημερίδες, βιβλία, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και άλλες πηγές. Οι ενήλικες πρέπει να βεβαιωθούν πως οι πληροφορίες που λαμβάνεις δεν είναι βλαβερές και να σε βοηθήσουν να βρεις και να καταλάβεις τις πληροφορίες που χρειάζεσαι.

ΑΡΘΡΟ 18

Έχεις το δικαίωμα να μεγαλώσεις με τους γονείς (ή γονέα) σου αν αυτό είναι δυνατό.

ΑΡΘΡΟ 19

Έχεις το δικαίωμα να προστατεύεσαι από το να πάθεις κακό ή να σε κακομεταχειριστούν, στο σώμα ή το μυαλό.

ΑΡΘΡΟ 20

Έχεις το δικαίωμα σε ειδική φροντίδα και βοήθεια αν δεν μπορείς να ζήσεις με τους γονείς σου.

ΑΡΘΡΟ 21

Έχεις δικαίωμα σε φροντίδα και προστασία αν σε υιοθετήσουν ή σε αναλάβει ανάδοχη οικογένεια.

ΑΡΘΡΟ 22

Έχεις δικαίωμα σε ειδική φροντίδα και βοήθεια αν είναι πρόσφυγας (εάν εξαναγκάστηκες να φύγεις από το σπίτι σου και ζεις σε άλλη χώρα), όπως και σε όλα τα άλλα δικαιώματα αυτής της Σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 23

Έχεις δικαίωμα σε ειδική εκπαίδευση και φροντίδα αν έχεις κάποια αναπηρία, καθώς και σε όλα τα άλλα δικαιώματα αυτής της Σύμβασης, ώστε να μπορείς να ζήσεις μια ολοκληρωμένη ζωή.

ΑΡΘΡΟ 24

Έχεις δικαίωμα στην καλύτερη δυνατή φροντίδα για την υγεία σου, καθαρό νερό να πιείς, θρεπτικό φαγητό, ένα καθαρό και ασφαλές περιβάλλον και τις πληροφορίες που θα σε βοηθήσουν να μείνεις υγιής.

ΑΡΘΡΟ 25

Αν ζεις κάτω από τη φροντίδα άλλων ή σε άλλες καταστάσεις μακριά από το σπίτι σου, έχεις δικαίωμα να εξετάζονται τακτικά οι συνθήκες κάτω από τις οποίες ζεις για να φανερωθεί αν είναι οι πιο κατάλληλες.

ΑΡΘΡΟ 26

Έχεις δικαίωμα για βοήθεια από το κράτος αν είσαι φτωχός ή βρίσκεσαι σε ανάγκη.

ΑΡΘΡΟ 27

Έχεις δικαίωμα σε φαγητό, ρούχα, ένα ασφαλές μέρος να ζήσεις και να ικανοποιούνται οι βασικές σου ανάγκες. Δεν πρέπει να μειονεκτείς με τρόπο που να μην μπορείς να κάνεις πολλά από τα πράγματα που κάνουν τα άλλα τα παιδιά.

ΑΡΘΡΟ 28

Έχεις δικαίωμα σε εκπαίδευση καλής ποιότητας. Πρέπει να ενθαρρύνεσαι να πας στο σχολείο μέχρι την υψηλότερη τάξη που μπορείς.

ΑΡΘΡΟ 29

Η εκπαίδευσή σου πρέπει να σε βοηθάει να χρησιμοποιείς και να αναπτύξεις το ταλέντο και τις ικανότητές σου. Πρέπει επίσης να σε βοηθάει να μάθεις να ζεις με ειρήνη, να προστατεύεις το περιβάλλον και να σέβεσαι τους άλλους ανθρώπους.

ΑΡΘΡΟ 30

Έχεις το δικαίωμα να εξασκείς τις παραδόσεις σου, τη γλώσσα και τη θρησκεία σου – ή όποια άλλη επιλέξεις. Μειονότητες και ιθαγενείς ομάδες χρειάζονται ιδιαίτερη προστασία αυτού του δικαιώματος.

ΑΡΘΡΟ 31

Έχεις δικαίωμα στο παιχνίδι και την ξεκούραση.

ΑΡΘΡΟ 32

Έχεις δικαίωμα προστασίας από εργασία που σε βλάπτει και που είναι επιβλαβής για την υγεία και την εκπαίδευσή σου. Εάν εργάζεσαι, έχεις το δικαίωμα να είσαι ασφαλής και να πληρώνεσαι ικανοποιητικά.

ΑΡΘΡΟ 33

Έχεις δικαίωμα προστασίας από επιβλαβή ναρκωτικά και από το εμπόριο ναρκωτικών.

ΑΡΘΡΟ 34

Έχεις δικαίωμα σε μια ζωή ελεύθερη από σεξουαλική κακοποίηση.

ΑΡΘΡΟ 35

Κανείς δεν επιτρέπεται να σε απαγάγει ή να σε πουλήσει.

ΑΡΘΡΟ 36

Έχεις δικαίωμα προστασίας από κάθε μορφή εκμετάλλευσης.

ΑΡΘΡΟ 37

Κανείς δεν επιτρέπεται να σε τιμωρήσει με σκληρό ή επιβλαβή τρόπο.

ΑΡΘΡΟ 38

Έχεις δικαίωμα σε προστασία και ελευθερία από τον πόλεμο. Παιδιά κάτω των 15 ετών δεν μπορούν να αναγκαστούν να πάνε στο

στρατό ή να συμμετέχουν σε πολέμους.

ΑΡΘΡΟ 39

Έχεις δικαίωμα σε βοήθεια αν πληγωθείς, αν παραμεληθείς ή αν σε κακομεταχειρισθούν.

ΑΡΘΡΟ 40

Έχεις δικαίωμα σε νομική υποστήριξη και δίκαια αντιμετώπιση από το δικαστικό σύστημα που σέβεται τα δικαιώματά σου.

ΑΡΘΡΟ 41

Εάν οι νόμοι της χώρας παρέχουν καλύτερη προστασία στα δικαιώματά σου από ότι τα άρθρα αυτής της Σύμβασης, τότε αυτοί οι νόμοι πρέπει να εφαρμόζονται.

ΑΡΘΡΟ 42

Έχεις το δικαίωμα να γνωρίζεις τα δικαιώματά σου! Οι ενήλικες πρέπει να ξέρουν γι' αυτά τα δικαιώματα και να βοηθήσουν και σένα να τα μάθεις επίσης.

ΑΡΘΡΑ 43 έως 54

Αυτά τα άρθρα εξηγούν πως τα κράτη και οι διεθνείς οργανισμοί όπως η UNICEF θα εργασθούν για να εξασφαλίσουν θα προστατεύονται τα δικαιώματα των παιδιών.

Πηγή: unicef.gr